

Hans Op de Beeck Vanishing Point

Sep 10 — Nov 7, 2026 | Brussels

Almine Rech Brussel presenteert met genoegen 'Vanishing Point,' de eerste solotentoonstelling van Hans Op de Beeck bij de galerie, te zien van 10 september tot en met 7 november 2026.

Het verdwijnpunt als horizon in het werk van Hans Op de Beeck

In een wereld die verzadigd is door beelden, snelheid en voortdurende afleiding, biedt het werk van Hans Op de Beeck iets wat vandaag bijna radicaal aanvoelt: stilte. Zijn installaties, sculpturen, films en tekeningen vragen niet luid om aandacht — ze zuigen de toeschouwer langzaam naar binnen, in zorgvuldig opgebouwde werelden waarin de tijd lijkt stil te staan en betekenis zich geleidelijk ontvouwt.

Kijken naar een werk van Op de Beeck betekent meer dan het observeren van kunst; het betekent het betreden van een mentale ruimte waarin herinnering, verlangen en verbeelding samenkomen. Kamers lijken bevroren in een bepaald moment, objecten blijven onaangeroerd achter, en verhalen zweven ergens net buiten bereik. Zijn kunst verklaart niet, maar suggereert. Ze overweldigt niet, maar blijft nazinderen.

Een vruchtbare manier om dit artistieke universum te benaderen is via het concept van het vanishing point, het verdwijnpunt uit de perspectiefleer en de titel van zijn expositie bij Almine Rech in Brussel.

In de kunstgeschiedenis markeert het verdwijnpunt de plaats waar lijnen samenkomen en de zichtbare wereld zich opent naar een denkbeeldige diepte. Het is tegelijk een punt van ordening en van verdwijning: een plek waar het zichtbare zich terugtrekt in de verte en waar de blik voortdurend naartoe wordt geleid.

In het werk van Op de Beeck functioneert dit verdwijnpunt niet alleen als een formeel principe, maar ook als een existentiële metafoor. Zijn oeuvre draait rond wat zich aan onze greep onttrekt: tijd, herinnering, aanwezigheid en betekenis.

De tentoonstelling bij Almine Rech in Brussel maakt de gedachte expliciet van het verdwijnpunt als mentale ruimte. De titel verwijst niet enkel naar een perspectivisch gegeven, maar naar een toestand waarin het concrete langzaam overgaat in het mentale, het tastbare in het imaginaire.

De bezoeker wandelt door een omgeving gevuld met meubels, sculpturen en decoratieve elementen die tegelijk vertrouwd en raadselachtig aanvoelen. Elk object lijkt een spoor van een verhaal te bevatten, maar geen enkel verhaal wordt volledig onthuld.

Waar het klassieke perspectief de blik naar één punt aan de horizon leidt, creëert Op de Beeck ruimtes waarin de toeschouwer voortdurend zoekt naar een centrum dat zich nooit helemaal laat vastleggen. Zijn installaties functioneren als mentale landschappen waarin betekenis steeds verschuift. Het verdwijnpunt wordt een plaats van projectie: een horizon waarop herinneringen, associaties en verlangens samenkomen zonder ooit definitief vorm te krijgen.

Kenmerkend voor Op de Beecks oeuvre is zijn consequente gebruik van monochrome grijs tinten. Veel van zijn sculpturen en installaties zijn uitgevoerd in nuances van asgrijs, antraciet en krijtachtig wit. Die keuze is veel meer dan een esthetisch gebaar. Door kleur weg te nemen, bevrijdt hij objecten van hun directe herkenbaarheid en plaatst hij ze in een schemergebied tussen werkelijkheid en herinnering.

Het effect is bijzonder. Een draaimolen, een gedekte tafel of een interieur krijgt iets spookachtigs, alsof het zich niet langer volledig in het heden bevindt. De objecten lijken restanten van een ervaring die al voorbij is of nog moet plaatsvinden. Ze bevinden zich op de grens tussen verschijnen en verdwijnen.

Net zoals een verdwijnpunt zich nooit werkelijk laat bereiken, blijven ook deze ruimtes zich onttrekken aan een definitieve interpretatie.

In Op de Beeck's werk speelt tijd een centrale rol. Zijn installaties en films lijken zich af te spelen buiten de gewone tijdservaring. Momenten worden uitgerekt, bewegingen vertraagd, gebeurtenissen opgeschort.

Dat gevoel wordt bijzonder sterk in de animatiefilm *Vanishing Point*, waarin scènes elkaar opvolgen in een trage, bijna hypnotische choreografie. Ruimtes verschijnen en verdwijnen, objecten verschuiven, decors transformeren langzaam.

Hier krijgt het verdwijnpunt een temporele betekenis. Niet alleen de ruimte, maar ook de tijd zelf lijkt naar een horizon te bewegen die nooit volledig bereikt wordt. Verleden, heden en toekomst vloeien in elkaar over. De toeschouwer wordt uitgenodigd om aandachtig te kijken naar wat zich doorgaans aan de blik onttrekt: de kleine verschuivingen, de tussenmomenten, de fragiele overgangen.

De poëzie van het alledaagse is een ander treffend aspect van Op de Beeck's werk. De kunstenaar bezit een uitzonderlijk vermogen om alledaagse scènes uit woonkamers, tuinen, hotellobby's, nachtclubs en kustlandschappen op te tillen naar een bijna universele ervaring.

Zijn werk toont geen spectaculaire gebeurtenissen, maar juist momenten van stilstand en contemplatie. Door objecten uit hun gebruikelijke context te halen en zorgvuldig te ensceneren, verandert hij het vertrouwde in iets raadselachtigs.

Veel van zijn installaties dragen bovendien een subtiële narratieve spanning in zich. Er lijkt iets gebeurd te zijn — of net te zullen gebeuren — maar het beslissende moment blijft afwezig. Die openheid maakt de werken des te krachtiger.

Zoals een verdwijnpunt zich altijd net buiten bereik bevindt, blijft ook de betekenis van deze scènes voortdurend verschuiven.

Een essentieel spanningsveld in Op de Beecks oeuvre bevindt zich tussen realisme en fictie. Zijn sculpturen zijn uiterst gedetailleerd en lijken op het eerste gezicht levensecht. Toch verraden subtiële vervormingen hun geconstrueerde karakter. Die ambiguïteit is cruciaal.

Ze plaatst de toeschouwer in een toestand van onzekerheid waarin kijken niet langer vanzelfsprekend is. In die zin bezit zijn werk een uitgesproken theatrale kwaliteit.

Zijn installaties functioneren als decors: zorgvuldig opgebouwd, belicht en geënceneerd. Elk object speelt een rol, elke ruimte suggereert een handeling die zich buiten ons gezichtsveld afspeelt.

De kunstenaar creëert geen afgesloten werkelijkheid, maar een wereld die voortdurend verwijst naar iets wat elders ligt — voorbij het zichtbare, voorbij het onmiddellijke.

Wat Op de Beeck's werk vandaag zo relevant maakt, is zijn verzet tegen onmiddellijke consumptie. Zijn kunst vraagt tijd, aandacht en concentratie. In een cultuur van scrollen en versnipperde aandacht nodigt hij ons uit om stil te staan en langer te kijken. Niet om antwoorden te vinden, maar om aanwezig te blijven bij wat zich langzaam ontvouwt.

Misschien schuilt daarin wel de diepste betekenis van het verdwijnpunt in zijn werk. Het is geen eindpunt, maar een horizon. Een plaats waar de blik zich verzamelt en tegelijk verder wordt geleid. Een ruimte waarin het zichtbare overgaat in het denkbare, het tastbare in het herinnerde.

Uiteindelijk herinnert Hans Op de Beeck ons eraan dat verwondering niet verdwenen is. Ze bevindt zich precies daar waar de dingen beginnen te vervagen, op de grens tussen aanwezigheid en verdwijnen.

— Ruud Priem, Afdelingshoofd en Conservator Schone Kunsten van het Musée national d'archéologie, d'histoire et d'art (MNAHA), Luxembourg. Samensteller/conservator van de tentoonstelling 'Erwin Olaf & Hans Op de Beeck. Inspired by Steichen' (2022/2023, Musée national d'archéologie, d'histoire et d'art, Luxembourg).